

mögött a monarchia és Itália áll, míg Esszád pasa pártját Oroszország igazgatja.

Az albán probléma tehát egy újabb konfliktusa a monarchiának Oroszországgal. Hogy Oroszország mennyire exponálva van Esszád pasa pártjának politikáját illetőleg, eklatánsan bizonyítja az a hivatalos távirat, melyet a múlt napokban röptettek Szent-Pétervárról a szélrózsa minden irányába. A távirat elmondja, hogy Oroszország illetékes körei az albán probléma megoldását Esszád pasával látnák megoldva, amennyiben Esszád nagyon sok hive van Albániában és általános közkedveltségnek örvend a vezető albán körökben. És a rákövetkező napon Nikita paktuma folytán Esszád albán királlyá kiáltotta ki magát. Érdekes, hogy az orosz diplomácia még ma is erősen hangoztatja, hogy az albán trón jogos tulajdonosa Esszád és senki más.

Bécsben és Rómában természetesen mások a nézetek. Diplomáciai körökben köztudomású dolog, hogy *Esszád Oroszország megfizetett embere*, aki a pánszlávizmus tolvaterjedése érdekében minden lehetőt elkövet és el fog követni. Hogy mit jelent a pánszlávizmusnak az adriai tengerpartra való befészkelődése, szükségtelen bővebben kifejtetni.

Oroszországnak épen olyan örszeme lenne Albánia, mint amilyen Szerbia lett volna abban az esetben, ha Ausztria-Magyarország el nem zárta volna előle az utat a tengerhez. *Ugy a monarchiának, mint Itáliának egyenesen létérdeke tehát, hogy az albán trónon tisztakezü ember üljön* és minden kétséget kizáró uralkodója legyen a „Fehér-Hegyek” országának.

Egész biztosra vehető, hogy Oroszország minden lehetőt el fog követni Esszád pasa érdekében. Az én értesüléseim szerint Esszád az óvatosság embere és *csapatait titokban szervezi*. A táviratok szerint teljesíti a nagyvezér parancsát és csapataival visszavonul Törökország belsejébe. Ámde a valóságban még egyre tartanak a katonai előkészületek. Különben pár napon belül tiszta lesz a helyzet. *Ha Esszád tényleg kivonul Albániából, úgy nemcsak ő, hanem Oroszország és az egész Balkán-szövetség szenvedett nagy vereséget a monarchiával szemben.*

Ha azonban Esszád titokban folytatná operációját az albán trónért, úgy *Ausztria-Magyarország Itáliával haladéktalanul pacifikálni fogja Albániát*. Ez akciója elé egyetlen egy nagyhatalom sem fog akadályt gördíteni, miután nemzetközi érdekek kívánják, hogy a rend Albániában mielőbb helyre álljon.

Igy szól a német diplomata nagyérdekű véleménye. Hogy mikor és milyen eszközökkel fogunk eljárni Albániában, arról természetesen hallgat a diplomata nyilatkozata. Annyi azonban bizonyos, hogy a monarchia és Itália erélyes fellépésének máris megvan a hatása, mert egyszerűen megsemmisültek Oroszország intrikus játékaik.

Sükri basa a török vereségről. Drezdában nemsokára virágnapot tartanak és ezen jótékony célra kéziratok másolatait fogják árusítani. A rendező-bizottság többek között *Sükri basától, Drinápoly védőjétől* is kért kéziratot. Sükri basa francia nyelven a következőképpen válaszolt:

— A háboruban szenvedett vereség *szégyen*, amelyet csak egy *győzelem* tehet jóvá. A jövő nemzedéket úgy kell nevelni, hogy *mindig emlékezzék a hazájára nehezédő vereségre* és helyesen föl tudja fogni a haza magasztos fogalmát.

Sükri basa energikus vonásokkal írta levelét, amelyen rajta van a Prisonnier de guerre (hadifogoly) fölírás.

A hidvámmmentesség.

— Vita a javadalmi bizottságban. —

(Saját tudósítónktól.) Ma délután négy órakor Balogh Károly pénzügyi tanácsos elnöklésével ülést tartott a javadalmi bizottság. A javadalmi hivatal szokásos havi elszámolását mutatta be az elnök, az ülés érdekes tárgya azonban *a hidvámmmentességről szóló új szabályrendelet volt*, amely az eddiginél nagyobb mértékben terjeszti ki a vámmmentességet. A vélemények nagyon megoszottak a vámmmentesség kérdésében, egyik másik bizottsági tag azt ajánlotta, hogy *töröljék el a személyi hidvámot*, viszont többen amellett foglaltak állást, hogy a város, különösen a mai gazdasági viszonyok között, nem nélkülözheti a hidvámából befolyó jelentékeny jövedelmeket. A pró és kontra fölszólalások vége aztán az lett, hogy a bizottság *nem határozott*, elfogadja-e vagy sem az új hidvámmmentességi szabályrendeletet, hanem „*alaposabb megfontolás*” címén a döntést a legközelebbi ülésre halasztotta. Részletes tudósításunk itt következik:

Balogh Károly pénzügyi tanácsos bemutatta a javadalmi hivatal múlt havi forgalmáról szóló kimutatást. Befolyt állami és husfogyasztási adóban 38014.80, közevetvám-díjban 18383.50, partjavadalmi díjban 283.83, hidvámából 7587.84, helypénzből 8033.62, súly- és ürmértékdijakban 316, vágóhídi díjakban 8440.45, mértékhiitelesítési díjakban 300, vízvezetési díjakban 12024.79, városi földmódíjakban 6224.56 korona. Az összes javadalmi ágakban 182,102.50 korona, míg a múlt év ugyanezen hónapjában 168,751.48 korona volt a jövedelem.

Wolf Károly fogyasztási adóbiztos, városi adóhivatalnokhoz nem illő életmódjéért és több olyan visszaéléseért, amiket egyes üzlet tulajdonosokkal szemben követett el, a bizottság *felfüggesztette állásától*, illetőleg ilyen értelmű javaslatot terjeszt a város tanácsa elé.

Bemutatja ezután Balogh Károly *a hidvámmmentességről szóló új szabályrendeletet*. Az új szabályrendelet szerint vámmmentességben részesülnek azok a városi bérlők is, akiknek a januári közgyűlés vámmmentességet adott. Az új szabályzat hat esztendőre szól.

Kiss Gyula bizottsági tag nem tartja célszerűnek a vámmmentességeknek hat évre való megállapítását. Nem helyesli, hogy a város minden második embernek adjon vámmmentességet, mert ezzel meglehetősen nagy összegű jövedelmekről mond le. Ha az új szabályrendeletet életbeléptetik, kerekszám 20,000 koronával vesz be kevesebbet a város, mint a mennyit a múlt évben is bevett hidvámából.

Böröcz Pál igazságtalannak tartja az új szabályzatot, amely szerint a lakosságnak 50 százaléka részesül hidvámmmentességben és mind olyanok, akiknek az erszényük elbirná még a 8 fillér hidvámot. Demokratikus alapon kellene megoldani a kérdést, úgy, hogy a munkásságot s általában a szegényebb néposztályt, ha egészséges, jó levegőt akar színni, szintén ne terheljék meg a hidvámval, ami a szegénysorsuaknál bizony kiadást jelent.

Rósa Izso dr. szerint azért is tarthatatlan a hidvámmmentességek mai megállapítása, mert az ellenőrzés nem gyakorolható pontosan és lelkiismeretesen. Hozzájárul ahhoz, hogy *a gyalogos hidvámot szüntessék meg abban az esetben, ha az ebből származó jövedelmet más forrásból pótolni tudná a város*.

Obláth Lipót más véleményen van. Tekintettel arra, hogy a város kiadásai amúgy is rendkívüli mértékben szaporodnak, a hidvámkötelezettséget *szerinte* fenn kell tartani továbbra is. De a hidvámkötelezettség *kivételesen* szüntetni azokat a kivételeket is, amelyeket a törvény biztosít az állami alkalmazottaknak. Evégből helyesnek tartaná, ha a városok kongresszusa, amely a közel jövőben ül össze, akciót indítana a kivételezések törvényes eltörlése érdekében.

Szabó Gyula azt mondja, hogy a hidvámmmentesség kérdését *alaposabb megfontolás*

tárgyává kell tenni. Nem helyesli a hidvámmmentesség kiterjesztését és csak azoknak adná még a vámmmentességet, akik ebben a kedvezményben a törvény alapján már részesülnek. A bizottságnak feltétlenül figyelembe kell venni a város anyagi érdekeit is és óvakodásra inti a bizottságot attól a gondolattól, hogy a hidvámmmentesség kiterjesztésével megrövidítse a várost. A mostani viszonyok között minden fillér jövedelemre szükség van. Nagyön meg kell fontolni a kérdést mielőtt a bizottság véglegesen határozná az új szabályzat elfogadásáról, vagy módosításáról. Ezért ajánlja, hogy *halasszák el a döntést és bízzák meg az elnököt, hogy szerezzen be pontos adatokat arról, hogy miként oldották meg a hidvám-kérdést Budapesten és más városokban*.

A bizottság ezután úgy határozott, hogy a legközelebbi ülésen állapítja meg véglegesen, kiterjesztessék-e a hidvámmmentesség, vagy sem és a hozandó határozat értelmében terjeszti majd a hidvámmmentességről szóló új szabályrendeletet a közgyűlés elé.

A Gazdasági és Iparbank és a Szécsi-bank.

(Saját tudósítónktól.) Meglepetésszerűen hatott a múlt hónap utolsó napján, hogy a *Gazdasági és Iparbank* igazgatósága Boross igazgató kivételével a bank összes tisztviselőit elbocsájtotta és üzleteinek lebonyolítását, mint azt megirtuk, *Szécsi Ede* bankházára bízta. Az új szituáció tetszetősnek látszott és ha a válságokkal küzdő pénzügyi helyzetét nem súlyosbítják a folytonos krízisek, alighanem állandósul is. Az új helyzet megteremtésére az igazgatóságot az bírta, hogy így tetemesen csökkenthette a rezsit és most — úgy látszik — le kell mondania erről az előnyről.

A Gazdasági és Iparbank igazgatósága ugyanis a Szécsi-bankkal való megállapodás előtt úgy a visszleszámitoló intézetekkel, mint a betétesekkel rendezni igyekezett a dolgát. A betétesek körében lefolytatott akció, amelynek minden egyes fázisáról hírt adtunk sikerre is vezetett, amennyiben a legtöbben hozzájárultak ahhoz, hogy a bank három hónaponként és arányosan fizesse vissza a betéteket. Ez a rendezés volt alapja a Szécsi-bankkal való megállapodásnak, amely most megdőlt. A Szécsi-bank ugyanis értesítette a Gazdasági és Iparbank igazgatóságát, hogy *a vele kötött megállapodást főlontja*, nem hajlandó az ügyek további lebonyolítására. *Neu Ernő*, a Szécsi-bank vezetője a következőket volt szives mondani a kétségtelenül érdekes fordulatról:

— Valóban értesítettük a Gazdasági és Iparbank igazgatóságát, hogy ügyeinek tovább való lebonyolítására nem vállalkozhatunk. A szerződés megkötésekor ugyanis biztosítottak arról, hogy minden hitelezőjükkel rendbe jöttek. Ezzel szemben a hitelezők — úgy a visszleszámitoló intézetek, mint a betétesek — *állandóan nyugtalankodnak*, a mivel természetesen utját vágják az ügyek békés lebonyolításának. Néhány napon belül visszaadjuk az ügyeket a bank igazgatóságának, amely minden valószínűség szerint újból berendezkedik a Tisza Lajos-körút és Mikszáth Kálmán-utca sarkán levő ház első emeleti helyiségében.

Bartha Dezső dr., a bank ügyésze és egyik igazgatósági tagja szerint is megtörtént a Szécsi-bank részéről annak bejelentése, hogy az ügyeket nem vezetheti tovább. Ennek oka, hogy Szécsiék több oldalról zaklatásnak voltak kitéve. A bank igazgatóságának kérésére azonban 8—10 napig vár még a Szécsi-bank és ha a hitelezők türelmetlen-